

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego „Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego wieloletni plan gospodarowania stadami ryb w wodach zachodnich i wodach z nimi sąsiadujących oraz połowów eksploatujących te stada, zmieniającego rozporządzenie (UE) 2016/1139 ustanawiające wieloletni plan dla Morza Bałtyckiego oraz uchylającego rozporządzenia (WE) nr 811/2004, (WE) nr 2166/2005, (WE) nr 388/2006, (WE) nr 509/2007 i (WE) nr 1300/2008”

[COM(2018) 149 final – 2018/0074 (COD)]

(2018/C 440/29)

Samodzielny sprawozdawca: **Gabriel SARRÓ IPARRAGUIRRE**

Wniosek o konsultację, Rada	12.4.2018
Wniosek o konsultację, Parlament Europejski	16.4.2018
Podstawa prawna	Art. 43 ust. 2 i art. 304 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej
Decyzja Prezydium Komitetu	17.4.2018
Sekcja odpowiedzialna	Sekcja Rolnictwa, Rozwoju Wsi i Środowiska Naturalnego
Data przyjęcia przez sekcję	5.9.2018
Data przyjęcia na sesji plenarnej	19.9.2018
Sesja plenarna nr	537
Wynik głosowania (za/przeciw/wstrzymało się)	182/1/2

1. Wnioski i zalecenia

1.1. EKES uważa, że ustanowienie wieloletniego planu jest odpowiednim środkiem gospodarowania wodami zachodnimi, przy czym należy mieć na uwadze specyfikę połowów mających miejsce w wodach północno-zachodnich i południowo-zachodnich.

1.2. Komitet uważa, że przedmiotowe rozporządzenie powinno być spójne z celami wspólnej polityki rybołówstwa (WPRyb), w związku z czym musi zawierać odniesienie do znaczenia czynnika społeczno-ekonomicznego w momencie przyznawania uprawnień do połowów.

1.3. EKES wzywa, by poprzez regionalizację mogły zostać zaktualizowane spisy gatunków objętych tym rozporządzeniem, jako że niektóre z tych gatunków utrudniają zarządzanie połowami wielogatunkowymi ze względu na swoją znikomą ilość podczas połowów, uznawanie ich za przyłów, a nawet brak kwot połowowych w niektórych państwach członkowskich. Jest to szczególnie ważne ze względu na zbliżające się wejście w życie obowiązku wyładunku i pojawienie się zjawiska tzw. gatunków dławiących (gatunków blokujących połowy), które może w niektórych przypadkach prowadzić do paraliżu połowów.

1.4. Komitet podkreśla konieczność zwiększenia, poprzez Europejski Fundusz Morski i Rybacki (EFMR), wysiłków ukierunkowanych na badania naukowe w celu rozwoju wiedzy o rzeczywistym stanie populacji ryb, co pozwoli w miarę możliwości unikać stosowania kryterium ostrożnościowego i osiągać zrównoważoną w czasie eksploatację ich zasobów.

2. Streszczenie wniosku Komisji

2.1. Przedmiotowy wniosek dotyczący rozporządzenia ma na celu ustanowienie jednolitego planu zarządzania stadami dennymi, w tym głębokowodnymi, których połowy mają miejsce w wodach zachodnich.

2.2. Wspomniany plan zapewni eksploatację tych stad zgodnie z zasadami maksymalnego podtrzymywalnego połowu (MSY), przy zastosowaniu podejścia ekosystemowego oraz w zgodzie z kryterium ostrożnościowym. Ma to na celu zaoferowanie stabilnych uprawnień do połowów w oparciu o najbardziej aktualne informacje naukowe i ułatwienie wprowadzenia obowiązku wyładunku.

2.3. Stada będą zarządzane zgodnie z przedziałami F_{MSY} (gdzie F oznacza śmiertelność połowową) zalecanymi przez Międzynarodową Radę Badań Morza (ICES), zatem uprawnienia do połowów określonego gatunku będą ustalane w najniższym dostępnym przedziale F_{MSY} , jednak będą mogły zostać ustalone również uprawnienia do połowów na poziomach niższych niż te przedziały lub – w określonych sytuacjach i pod warunkiem że stan danej populacji jest powyżej $MSY_{B_{trigger}}$ (punkt odniesienia dla biomasy stada tarłowego) – zgodnie z najwyższym dostępnym w danym momencie przedziałem F_{MSY} .

2.4. Uprawnienia do połowów ustala się w każdym przypadku w sposób zapewniający mniejsze niż 5% prawdopodobieństwo zmniejszenia się biomasy stada tarłowego poniżej punktu odniesienia B_{lim} (limitu punktu odniesienia biomasy stada tarłowego).

2.5. Przy przydzielaniu uprawnień do połowów państwa członkowskie uwzględnią prawdopodobny skład połowów dokonanych przez statki biorące udział w połowach.

2.6. Komisja jest uprawniona do przyjęcia – w drodze aktów delegowanych – środków technicznych związanych ze specyfikacją cech lub ograniczeniami narzędzi połowowych w celu poprawy ich selektywności, zmniejszenia niezamierzonych połowów lub zminimalizowania wpływu na ekosystem, a także z określaniem minimalnych rozmiarów do celów ochrony, oraz środków dotyczących obowiązków wyładunku.

3. Uwagi ogólne

3.1. EKES uważa, że ustanowienie wieloletniego planu jest odpowiednim środkiem zagwarantowania średnio- i długoterminowej eksploatacji zasobów ryb w wodach zachodnich.

3.2. Jednakże Komitet uważa, że w toku ustanawiania planu należy uwzględnić specyfikę i różnice pomiędzy strefami połowów w wodach północno-zachodnich i południowo-zachodnich, zgodnie z różnymi specyfikacjami flot, ich działalnością połowową i czasem trwania rejsów połowowych.

3.3. EKES kładzie nacisk na fakt, że plan powinien przyczynić się do osiągnięcia wszystkich celów WPRyb, w związku z czym przy nadawaniu uprawnień do połowów powinno mieć się na uwadze badanie dotyczące wpływu społeczno-ekonomicznego i próg zdolności ekonomicznej dla każdego rodzaju działalności objętego regulacją, który to aspekt nie występuje we wniosku dotyczącym rozporządzenia.

3.4. Komitet jest zaniepokojony konsekwencjami zastosowania kryterium ostrożnościowego w przypadku braku danych naukowych co do niektórych połowów i jego wpływu na bezpośrednie zredukowanie uprawnień do połowów. W związku z tym EKES zwraca się do państw członkowskich i do Komisji Europejskiej o wzmoczenie wysiłków związanych z badaniami w celu zwiększenia wiedzy o danych populacjach. Jednocześnie EKES uważa, że w przypadku gdy oceny naukowe dla populacji ryb nie będą miały analitycznego charakteru, nie powinno się w znaczny sposób zmniejszać TAC, dopóki oceny nie poprawią się.

3.5. W przypadku połowów wielogatunkowych, dla których rozpoznano uwzględniony w planie problem gatunków dławiących, mogących sparaliżować połowy głównych gatunków, o których mowa, EKES uważa, że niezbędna jest analiza możliwości wykluczenia ich z systemu całkowitego dopuszczalnego połowu (TAC), proponując poprzez regionalizację alternatywne środki gospodarowania gwarantujące dobry stan ich populacji.

3.6. Specyfikacja związana z pewnymi gatunkami i strefami wymaga gospodarowania połowami, które będzie efektywne, gdy umożliwi się stworzenie podobszarów zarządzania wewnątrz tego samego rejonu ICES. Komitet nalega, aby Komisja uwzględniła tę możliwość w rozporządzeniu.

4. Uwagi szczegółowe

4.1. W art. 1 ustanawia się wykaz gatunków, który utrudnia zarządzanie połowami wielogatunkowymi, obejmujący gatunki głębokowodne będące przedmiotem odrębnego rozporządzenia o TAC i kwotach, a ponadto obowiązującego w okresach dwuletnich, w związku z czym Komitet uważa, że uwzględnienie wykazu wprowadza zamieszanie. Wspomniane gatunki charakteryzują się niską ilością połowów lub ich brakiem w niektórych państwach członkowskich i są uznawane za przyłów, jak w przypadku beryksów (*Beryx spp.*). Ponadto morlesz bogar (*Pagellus bogaraveo*) w rejonie 9a charakteryzuje się pewnymi właściwościami związanymi z obszarami połowów (wybrzeża atlantyckie i śródziemnomorskie, gdzie nie stosuje się TAC i kwot) i udziałem flot krajów trzecich, w związku z czym EKES uważa, że nie ma sensu uwzględniać go w wykazie, zważywszy że nie wiadomo, w jakim stopniu kraje te są gotowe dostosować zarządzanie jego połowami do zasad i interesów UE.

4.2. Istnieją również gatunki takie jak labraks (*Dicentrarchus labrax*) i witlinek (*Merlangius merlangus*) w rejonie 9a, które nie podlegają pod system TAC i kwot, w związku z czym Komitet uznaje za stosowne wyeliminowanie ich z wykazu. Inne gatunki, takie jak dorsz atlantycki (*Gadus morhua*), witlinek (*Merlangius merlangus*) w podobszarze 7 czy plamiak (*Melanogrammus aeglefinus*), charakteryzują się bardzo niską kwotą w niektórych państwach członkowskich, w związku z czym mogą być w oczywisty sposób ograniczające dla określonych flot, i być uznawane za gatunki dławiące. Komitet również uznaje za konieczne usunięcie ich z wykazu.

4.3. Zauważono również szereg błędów w definicji i zasięgu jednostek funkcjonalnych homarca (*Nephrops norvegicus*), w związku z czym EKES uznaje za konieczną ich weryfikację.

4.4. Komitet uważa, że oszacowanie uprawnień do połowów zgodnie z MSY, tak jak określono w art. 3, 4 i 5, zakłada rozpatrywanie jedynie czynników związanych z ochroną populacji. Plan powinien przyczyniać się do osiągnięcia wszystkich celów WPRyb, zgodnie z art. 2 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013, a nie skupiać się jedynie na czynnikach środowiskowych, uwzględniając czynniki społeczne i ekonomiczne, tak aby unikać nagłych zmian w uprawnieniach do połowów w kolejnych latach.

4.5. Aby uniknąć sytuacji, gdy roczny plan zarządzania uprawnieniami połowowymi opóźni wprowadzenie planu wieloletniego, i w celu wsparcia udziału zainteresowanych stron w podejmowaniu decyzji współprawodawcy powinni zmodyfikować art. 4 wniosku dotyczącego planu zarządzania tak, aby uwzględnić podstawę prawną do zatwierdzenia reguł eksploatacji zgodnych z zasadami WPRyb, poprzez regionalizację.

4.6. Art. 5 ust. 2 stanowi, że stosuje się kryterium ostrożnościowe w zarządzaniu połowami w przypadkach, gdy nie są dostępne wystarczające informacje naukowe. EKES sugeruje ustanowienie w ramach planu, za pomocą EFMR, skutecznych mechanizmów, które umożliwią lepsze uzyskiwanie informacji naukowych w terminie i z częstotliwością konieczną do tego, aby uniknąć zamknięcia połowów.

4.7. Art. 9 stanowi, że przy przydzielaniu uprawnień do połowów państwa członkowskie uwzględniają prawdopodobny skład połowów dokonanych przez statki biorące udział w połowach wielogatunkowych. Komitet uważa, że ta zasada znacznie wykracza poza przepisy art. 17 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013, które dotyczą przydziału przez państwa członkowskie uprawnień do połowów.

Bruksela, dnia 19 września 2018 r.

Luca JAHIER
Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego
